आ० - 30 x 11

पत्र - 12

कु० ५७ एम

नार्थप्रेषितुकामं नापिकामद्विप्रपसत्व्याबचनेतव्यापाप्राप्ति विवभूत्तजल
गतेसेतुबंधवर्णनम नेयमप्रस्तुतप्रशंसाप्रस्तुतधर्मित्वात नापि समासोक्तिः
प्रस्तुतवृत्तांते वर्ण्यमाने श्लेषेणासाधारणविशेषणसारूप्येणवा ऽप्रस्तुतवृत्तांतस्फू
र्त्यभावात अप्रस्तुतवृत्तांतादेव सरूपादिह प्रस्तुतवृत्तांतस्यगम्यत्वात ना
पि निदर्शना प्रस्तुताप्रस्तुतवृत्तांतयोः शाब्दोपात्तयोरैक्यसमारोप एव तस्या
समुन्मेषात यदि विषयविषयिणोः शाब्दोपात्तयोः प्रवर्त्तमान एवालंकारो
विषयिमात्रोपादानेपिस्यात तदा रूपकमेव भेदेप्यभेदरूपाया अति
शयोक्तेरविविषयमाक्रमेतत् ननु तर्हि अत्र प्रस्तुतनापकादि निगारणेन तत्र
शाब्दोपात्ताप्रस्तुतनीराग्यभेदाध्यवसाय इति भेदेऽभेदरूपातिशयोक्तिर

राम ५७

ख्यया प्रस्ताच्चन्द्ररवेद्दयमाणावपि श्लोक्याः किला कीर्तयः गीयंते त्वाम

धर्मं कलयता जातेन वंध्योदरान्मूकानां प्रकारेण कूर्मरमणीदुग्धोद

येरोपि ति अत्राद्योदाहरणे निदर्शनागर्भ द्वितीयेत्तृष्युद्दम अस्संबंधे

संबंधरूपातिशयोक्तिर्विशिष्याध्यवसितेः किंचिन्निष्यात्वसिद्ध

यै तिष्ठ्यापर्याप्तकेल्यनात्मना विकृति विशेषेणभेदः प्रस्तुतवर्ण्य

वाक्यार्थप्रतिबिंबस्यवर्णनिमलं ललितं निगति नीरे सितुमेषा चिकीर्षति

प्रस्तुतेधर्मिणि यो वर्णनीयो वाक्यार्थस्तमवर्णयित्वा तस्यैव तत्स्वरूप

स्य कैश्चिदप्रस्तुतवाक्यार्थस्य वर्णनं ललिते यथा कपें चित्तद्दा खिय

समागतत्कालोपचितप्रतिनिबंधनापि कांता पाश्चात्येनापकाननम

२

2

कु:
५५

भ्रमरहेयपद्माकरतोद्याप्यसावंत:पुरून्पकारो निषिध्यत इति भ्रान्त: कएष ग्रहः
इत्याद्यप्रस्तुतप्रशंसोदाहरणे प्रथमप्रतीतादप्रस्तुतवाक्यार्थात्प्रस्तुत
वाक्यार्थावगम्यत इत्येतन्न घटते अपि तु तेन वारणस्य भ्रमरालिव्यतिनि
राकरणे कर्णचापलमात्रस्य भ्रमरनिरासकारणस्य हेतुत्वसंभवेपि
रसनाविपर्ययात्त:पुरून्पकारत्वयोर्हेतुत्वासंभवेन मदस्यप्रस्तुतत्वे(
व्यक्तएतद्धेतुत्वेन रसनाविपर्ययादीनां तत्र हेतुत्वान्वयपर्यवसानपरस्य
दु:प्रभुरूपविषयको ढीकारेणैव प्रवृत्तेर्वैतक्यत्वात् एवं सत्यपि य(
द्यप्रस्तुतसंबोधनादिविच्छित्तिविशेषात्तत्राप्रस्तुतप्रशंसाया अतिशयो
क्तितोभेदो घटते तदात्राप्यप्रस्तुतं स्वपदेन निर्दिश्य तत्राप्रस्तुतवर्णनाहृ

राम
५५

स्तु एवंतर्हि सारूप्यनिबंधनाऽप्रस्तुतप्रशंसाविषयेपि सैवास्त्वतिशयोक्तिः

स्यात् अप्रस्तुतधर्मित्वान्न भवतीति चेत् तत्राप्रस्तुतधर्मिवाचकपद

स्यापि प्रसिद्धातिशयोक्त्युदाहरणेष्वप्रस्तुतधर्मिलक्षकत्वसंभवात्

नन्वप्रस्तुतप्रशंसायां सारूप्यादप्रस्तुतवाक्यार्थात्प्रस्तुतवाक्यार्थोऽ

वगम्यते न त्वतिशयोक्तौ तत्र विषयविषयिवाचके सत्यपि विषयो लक्ष्यते

इति भेद इति चेत् न हि तावदप्रस्तुतात्तादृशप्रस्तुतवृत्तान्तरूपाद्वाक्यार्था

न्तत्प्रस्तुतवृत्तान्तरूपो वाक्यार्थोऽवगम्यत इत्यतिशयोक्तितो भेदो

स्तु वस्तुतस्तु सा पूर्वोक्तरसना विपर्ययविधिस्तत्कर्णिकोपलंभदृ:

सा मदविस्मृतस्वपादिके किं भूपसोतेन वा पूर्वं निश्चितवानसि

कु०
५६

नास्ति सागरम् अत्रापि निदर्शनांशां त्रिर्निकार्य्यां इहप्यामत्यासर्प्पवंशांव
र्ली पिर्तु मि ति प्रस्तुतार्थानुपपत्त्या सा तत्प्रतिविंबाऽप्रस्तुतार्थवर्त्तितेनादो
विषमालंकारविन्यासेन च केवलं तात्पर्य्यस्यागम्यमानत्वात् यथा वा
अनायि देशः कतमस्त्वया य वसंतमुक्तस्य दशां वनस्य त्वदाप्तसंकेततया
कृतार्थ्यीकृ व्यापिनानेन जनेन सं[illegible]ता अत्र कतमो देशस्त्वया घीस
क इति प्रस्तुतार्थमुपन्यस्य वसंतमुक्तवनस्य दशामनायीति तत्प्रतिविंब
भूतार्थमात्रोपन्यासाल्ललितालंकारः उत्कंठितार्थसिद्धि विनायत्नं
प्रहर्षणं तामेव व्याचष्टे तस्मै निसृष्टा सैव दूतिका उत्कंठाहत्ता विशेषः
सर्वेन्द्रियसुखास्वादो यत्रास्तीत्यभिमन्यते तत्प्राप्तीच्छाससंकल्पामुत्कंठां

५
स
त्म
५६

पस्यविछित्तिविशेषस्यसद्भावान्नतोभेदः युक्तांघटते यथानीलोत्पलछ
द्मात वापीकापिस्फुरतिगगने नत्यंससूक्ष्मपद्येत्यादि युक्तप्रकृतस्यकस्य
चिद्धर्म्मिणः वाच्चकेनानिर्द्दिष्टत्वादतिशयोक्तिरेव एतेनागतजलसेतुवं
धवर्णनादिषु असंबंधेसंबंधवर्णनरूपातिशयोक्तिरस्त्वीतिशंकानि
रस्ता तथासतिकस्त्वंभोकथयामीत्यादावपि तत्प्रसंगात्सारूप्यनि
वंधनप्रस्तुतवाक्यार्थव्याप्तिरूपविच्छित्तिविशेषेणालंकारांतरकल्प
नमिहापितुल्यम् तस्मात्सर्वालंकार[illegible] विलक्षणमिदंललितम् यथा
वाक्कुसुमपल्लवप्रभवोवेषः कव्याल्पविषयामतिः तितीर्षुर्दुस्तरंमोहादुडुपे

पापसिद्ध्यर्थात्साक्षाल्लाभः फलस्य च निर्व्यंजनोपचयी मूलं [illegible] रोह
णतासाधितो निधिः फलोपायसिद्ध्यर्थात्तल्लाभ्म ध्येउपायसिद्धिं
नपेक्ष्य साक्षात्फलस्यैव लाभोपि प्रहर्षणाम यथा निर्व्यंजनसिद्ध्यर्थं
मूलिकां खनतस्तत्रैव निधेर्लाभः यथावा उच्चित्यप्रथमसवाप्पितं
मगाच्छी पुष्पौघं श्चित्तवि[illegible]हपं गृहीतुकामा आरो[illegible]ढुपद[illegible] मदपाद
शोकपर्णिमूलं पुनरपि तेन पुष्पितामृत्त् अत्र पुष्पग्रहणोपायमृत्ता
रोहणसिद्ध्यर्थात्पदन्निधाना तत्रैव पुष्पलाभः इष्टप्रमाणविरुद्धार्थ
संप्राप्तिर्विषादनम दीपमुद्योतयेद्यावत्तावन्निर्वाणएवसः यथा
वा एत्रिगर्मिष्यत्ति भविष्यत्ति सुप्रभातं भास्वानुदेष्यतीह सिष्यतीयं

कवयो विदुरीत्युक्तलक्षणा तद्विषयस्य तदुपायसंपादनयत्नं विना सि
द्धिः प्रहर्षणमुदाहरणं स्फुटम् यथा वा मेघैर्मेदुरमंबरं वनभुवः श्यामा
स्तमालद्रुमैर्नक्तं भीरुरयं त्वमेव तदिमं राधे गृहं प्रापय इत्थं नंदनिदेशत
श्चलितयोः प्रत्यध्वकुंजद्रुमं राधामाधवयोर्जयंति यमुनाकूले रहःके
लयः अत्र राधामाधवयोः परस्परमुत्कंठितत्वप्रतीतिरुत्तरम् अग्रे च
ग्रंथकारेण निबद्धमित्यत्रोदाहरणे लक्षणानुगतिः वांछितादधि
कार्थस्य संसिद्धिश्च प्रहर्षणम् दीपमुद्योतयेद्यावत्तावदभ्युदितो र
विः स्पष्टम् यथा वा चातकस्त्रिचतुरान्पयःकणान्याचते जलधरं
पिपासया सोपि पूरयति विश्वमंभसा हंत हंत महतामुदारता यत्नादु
ति

कु
६

कु॰
५८

९

काठिन्यमस्पृष्ट्वा व्यर्थं कुचयोस्तत्स्पर्शत्वो धातुर्निघत्वदोषो वर्तितः ॥ तृ
तीयश्लोके तृतीयचतुर्थयोरुदाहरणम् तत्र सज्जनमहिमगुणेन धन।
स्य तदनाश्रयणम दोषत्वेनाज्ञः कोप्यर्थदोषेण तत्सेवकानां वधं विनानि
र्गमनं गुणत्वेन वर्णितम् अनेनैव क्रमेणोदाहरणांतराणि यथा यदयं
स्य संतोषाभादंसेनांशो निपीडितः एकः कृतांतदंतोग्रघोषमंगंमुवोभटः
अत्र नीपिका सोदर्प्येण तदंश निपीडितस्य त्वां हस्यकृतित्वगुणेनव
र्णितः लोकानंदनचंदनद्रुमसखेनास्मिन्वने स्थीयताम् दुर्वंशैः
कठिनैरसारहृदयैराक्रांतमेतद्वनं तेषामन्योन्यनिघर्षजातदहनज्वा
लावलीसंकुलान स्वान्येव कुलानि केवलमिदं सर्वं दहेत्पूर्वतनम् अत्रवे
णूनां परस्परसंघर्षेण संजातदहनसंकुलत्वदोषेणवननाशरूपो दो

राम
५८

कजश्रीः इत्थं विचिंतयति कोशगते द्विरेफे हा हंत हंत नलिनीं गज
उज्जहार एकस्यगुणदोषाभ्यामुल्लासोन्यस्यतौयदि अपि मांपा
वयेत्साध्वी स्नात्वेतीच्छति जान्हवी काठिन्यं कुचयोः स्रष्टुं वांछं
त्यः पादपद्मयोः निंदंति च विधातारं त्वद्धाटीष्वरियोषितः तदभा
ग्यं धनस्यैव यन्नाश्रयति सज्जनं लाभोयमेव भूपाल सेवकानां न
चेद्वधः कस्यचिद्गुणेनान्यस्य गुणः दोषेण दोषः गुणेन दोषो
दोषेण गुणो वा यत्र वर्ण्यते स उल्लासः द्वितीयार्द्धं माघस्योदाहरण
म् अत्र पतिव्रतामहिमगुणेन तत्स्नानतो गंगायाः पावनत्वगुणो
वर्णितः द्वितीयश्लोके द्वितीयस्योदाहरणम् अत्र रणतो धाविषु पला
यमानानामरीयोषितां पदयोः धावनपरिपंथिमार्दवदोषेण तयोः

कु॰
६॰

यत्वयोपकृतंहरे नरः प्रत्युपकारार्थी विपत्तिमभिकांक्षते इयं हनुमंतं प्रति
राघवस्योक्तिः अत्र प्रत्युपकाराभावो दोषः तदभ्युपगमहेतुर्गुणो विप
त्प्राकांक्षायाप्रसक्तिः साचव्यतिरिकमुखप्रयुक्तेन सामान्येनाविशेषसम
र्थन रूपेणार्थांतरन्यासेन दर्शिता यथावा मज्जेम भवदंतिके प्रकृतिमेत्य
पैशाचिकीं किमित्यमरसंपदं प्रमथनाथ नाथामहे भवद्भवनदेहलीविक प
टतुंडदंडाहतित्रुटन्मुकुटकोटिभिर्मघवदादिभिर्भूयते लेशः स्याद्दोषगुण
योर्गुणदोषत्वकल्पनम् अखिलेषु विहंगेषु हंत स्वच्छंदचारिषु शुकपंजर
बंधस्ते मधुराणां गिरां फलम् दोषस्य गुणत्वकल्पनं गुणस्य दोषत्वकल्पनं
चलेशः उदाहरणे राज्ञो बहुमते पिविदुषि पुत्रे चिरं राजधान्यां प्रवसति तद्

दोषस्याप्राप्तौ तत्तीयार्द्धम प० मदुक्तिश्चेदंतर्मदयति सुधीभूय सुधियः किं
मस्या नाम स्यादलसपुरुषानादरभरैः यथा यूनस्तद्वत्परमरमणीयापि रम
णी कुमाराणामंतःकरणहरणं नैव कुरुते त्वं चेत्संचरसे वृषेण लघुता का
नाम दिग्दंतिनां व्यालैः कंकणभूषणानि कुरुषे हानिर्न हेम्नामपि मूर्द्धन्यं
कुरुषे जडांशुमयशः किं नाम लोकत्रयीदीपस्यांबुजबांधवस्य जगतामी
शोसि किं ब्रूमहे अत्राद्ये कवितारमणीगुणाभ्यामलसबालहृदयोल्लास
रूपगुणाभावो वर्णितः द्वितीये परमेश्वरानंगीकारदोषेण दिग्गजानां दी
लघुतारूपो दोषाभावो वर्णितः दोषस्याभ्यर्थनानुत्तानत्वैव गुणदर्शनात
विपदः संतु नः सश्वत्त यासु संकीर्त्यते हरिः यथा वा मय्येव जीर्णतां यातु

कु॰ षस्य ६२

षुदोँगुणीकरणस्य गुणस्य दोषीकरणस्य चाभावात् तत्रान्यगुणदोषा
भ्यामन्यत्र गुणदोषयोः प्रतीतेः विषयैक्येपि इंदोर्लक्ष्म त्रिपुरजयिनः
कंठमूलं मुरारिर्दिङ्नागानां मदजलमषीभांजि गंडस्थलानि अद्या
प्युर्वीवलयतिलक श्यामलिम्नानुलिप्तान्याभासंते वद धवलितं
किं यशोभिस्त्वदीयैः इत्याद्युदाहरणेषु लेशस्यास्पर्शनात् अत्र हि
इंदुलक्ष्मादौ धवलीकरणाभावदोष एव गुणत्वेन न पर्यवस्यति किं
तु पारिसंख्यारूपेण ततोन्यत्सर्वं धवलितमित्यन्यो गुणः प्रतीयते
क्वचिद्व्याजस्तुत्युदाहरणेषु दोषीकरणसत्वेपि स्तुतेर्विषयांतर

स्य चाटुकारितागुणत्वदोषत्वेन वर्णितः नन्वाद्यश्लोके स्तुतिर्निंदा
पर्य्यवसायिनी द्वितीयश्लोके निंदास्तुतिपर्य्यवसायि नीति व्याजस्तु
तिराशंकनीया एतत्प्रकोप[illegible] पं[illegible]र्थमिरस्तनिंदास्तुत्योरन्याविदितं ले[illegible]
शतएवोद्घाटनेन ततो विशेषाद्दिति चेत्सत्यं तत्र द्वयोर्व्याजस्तुतित्वसद्भावेपि
नदोषः न ह्येतावता लेशमात्रस्य व्याजस्तुत्यंतर्भावः प्रसज्यते तदसंकी
र्णयोरपि लेशोदाहरणयोर्दर्शितत्वात् नापि व्याजस्तुतिमात्रस्य लेशांतर्भा
वः प्रसज्यते भिन्नविषयव्याजस्तुत्युदाहरणेषु कस्त्वं वानरराम राजभवने ले[illegible] ए
स्वार्थसंवाहको पद्धक्रंमदुरीद्दसे न धनिनां द्रूषेन चाटुर्भाषेत्यादि

15

छं
१६

नास्या[illegible]नपुंसो पुंग्मादिपुलाः नामकत्वरूपसूच्यार्थसूचनं मुद्रा प
द्यप्यत्र ग्रंथे वृत्तनाम्नो नास्ति सूचनीयत्वं तथाप्यस्योत्तराई स्यलक्ष
लक्षणयुक्तछंदः शास्त्रे पातित्वेन तस्य सूचनीयत्व मस्तीति तदभि
प्रायेण लक्षणं योज्यम् एवं नवरत्नमालायां तद्वृत्तनाम निवेशने
न तत्तन्नापिकाजातिसंसूचनम् नवरत्नमालायामित्यादि देवता
नामभिर्नेतृनवरत्नसूचनमित्याद्यावयवेवालंकारः एवं मारकेषु
वक्ष्यमाणार्थसूचकेष्वपि क्रमिकं प्रकृतिर्यान्नोन्यासैरत्नावलीविदुः
चतुरस्यः पतिर्लक्ष्म्याः सर्वज्ञस्त्वं महीपते अत्र चतुरस्यादिपदैर्वर्ण
नीयस्य ब्रह्मविष्णुरुद्रात्मतापि प्रतीयत इति प्रसिद्धसहपाठनो ब्रह्मा

ती
मपि प्रँयते यथा सर्वदा सर्वदोसीति मिथ्यात्वं कथ्यते बुधैः नारयो ले
भिरे पृष्ठं न वक्षः परयोषितः अत्र हि वाच्यया निंदया परिसंख्यारूपेण
ततोन्यत्सर्वमभिमतमर्थिनो दीनाय दीयत इति स्तुत्यंतरमपि प्रती
यते एवं चैतेषूदाहरणेषु कस्ते शौर्यमदो योद्धुमित्यादिषु गुणदोषकर
णादिकमेव व्याजस्तुतिरूपतयावतिष्ठते तत्र लेश व्याजस्तुत्योः सं
करोस्तु इत्थमेव हि व्याजस्तुत्यप्रस्तुतप्रशंसयोरपि प्राक् संकरोद
र्शितः सूच्यार्थसूचनं मुद्रा प्रकृतार्थपरैः पदैः नितंबगुर्वी तरुणी
दृग्युग्मविपुला च सा अत्र नदिका वर्णनपरेण युग्मविपुलापदे

16

कु॰
६७

निवेशनेपि रत्नावल्यलंकारः कृतान्वयं विलक्षणिकतत्तन्नाम्नां श्लेषभंग्या
निवेशनेप्ययमेवालंकारः तद्गुणः स्वगुणत्यागादन्यदीयगुणग्रहः पद्मरागाय
ते नासामौक्तिकं तेधरत्विषा यथा वा वीरत्वद्रिपुरमणीपरिधानं पल्लवानिसंत्य
ज्यपुनरप्परतिवनभुविनिजकरसहस्रचिवेचितानि यांतु पत्राधिया पुनः स्वगुण
संप्राप्तिः पूर्वरूपमुदाहृतम् हरकंठांशुलिप्तोपि शेषस्त्वद्यशसासितः यथा वा
विभिन्नवर्णा गरुडाग्रजेन सूर्यस्य रथ्याः परितः स्फुरंत्या रत्नैः पुनर्यत्र रुचा रथ्योढारः
चाहृचं स्वांमानिन्यिरे वंशकरीरनीलैः अपमेव तद्गुण इति केचित्याजहुः पू
र्ववस्थानुवृत्तिश्च विकृते सति वस्तुनि दीपेनिर्वापिते स्यात्सीत्कांचीटत्नैर्म
हस्महः लक्षणे च कारणस्य पूर्वरूपमिति लक्ष्यवाचकपदानुवृत्तिः यथा वा

दीनां क्रमेणोत्तिवे॰ शानं रत्नावली यथा वा रत्यासाम्रियपलांह्रुनेकठिनता
वासेरसालिंगीतेप्रल्हादैकरसेक्रमाद्रुपचितेभूभ्रद्रुहत्वापदेकोकस्य
ह्रिनिमीगभानिजननितातंगेरवलीनोन्मुखेभाति श्रीरमणावतारदशकं
वालेभवत्याः सानेप्रसिद्धसहपाठानां प्रसिद्धक्रमानन्तु सरणोप्यपमेवाले
काः यथा यस्यवह्निमयोहृदयेषु जलमयो लोचनपुटेषु माहतमयः श्व
सितेषु चन्द्रमानमयोगेषु स्त्रार्कशामयः शून्यता भुपंचमहाभूतमयोमूर्तद्वा
रश्यपतानिहतप्रातिसामंतानां तः पुरेषु प्रतापः एवमप्रलोकनवग्रहादीनां
प्रसिद्धसहपाठानां यथा कथंचिन्न्यूनत्वकृतोपमानोपरं जकत्वादिप्रकारेण

कु.
६५

णत्वाद्दोषदोषप्रतिपत्तवाची अन्यगुणेनान्यत्रगुणोदयस्तदनन्तरद्योवनतस्ये
वगुणस्यसंक्रमणसंक्रमणे किं तत्सद्रूपस्यदेशेनसदसाद्धिष्णयोस्तोनोन्यत्य
न्त्यतीत तद्गुणातद्गुणयोः पुनर्गुणशब्दो रूपरसगंधादिगुणवाची तत्रान्यदीय
गुणग्रहणाग्रहणे च स्फटिकवस्त्रमालिन्यादिनापेनान्य दीयगुणेनैवानु
रंजनाननुरंजने विवक्षिते तथैव चोदाहरणानि दर्शितानि पद्यवत्तालंकृति
तद्गुण अविशेषोक्तिविशेषाभावेव कार्याजनिर्विशेषोक्तिः सतिपुष्कलका
रणे इति तत्सामान्यलक्षणक्रांतत्वात् तथापि उल्लासतद्गुणप्रतिद्वंद्वि
नाविशेषिकारेणालंकारांतरतया परिगणिताविति ध्येयम् आकस्मिकस्य

19

हारं स्वच्छिमित्यावृत्तं वहिर् पि प्रच्छिन्न गंडैर्गर्जैर् रंतः कंचुकमिलितस्त्साणिध

रैरध्यासिता ऽऽमयः आक्रांतं मद्दिषीभिर् वशायतं त्वद्विद्विषां मंदिरे राजन्नै

वचिरंतनप्रणयिनी श्री न्योपि राज्यास्थितिः संगतिं न्यगुणान्तेन काम्यादुर

तद्गुणमचिरं गृहिणि मच्छित्ते निहितो पि न रत्यपति यथा वा गंडाभोगे विहर

ति मदैः पिच्छिले द्विगजानां वै रिस्त्रीणां नयनकमलेष्वंजनानि प्रमार्ष्टि

यद्यप्येषा हि मकरंकदैन सौवस्तिकी ते कीतिर्दिक्षु स्फुरति तदपि श्री

वृसिंहस्विती द्गनन्नान्यगुणे नान्यत्र गुणोदयानदयरूपाभ्यामुल्लासा

वज्ञालंकारायोत्तद्गुणातद्गुणयोः को भेदः उच्यते उल्लासावज्ञालद्गुणायोर्गु

20

कु॰
८८

२ रक्तिमगुणेनाभ्याद्भेदानध्यवसायः द्वितीयोदाहरणे चंद्रिकाभिसारिकाणां धवलिमगुणेनाभ्याद्भेदानध्यवसायः

21

22

गुणोत्कर्षो नृगुणः परसन्निधेः नीलोत्पलानि दधते कटाक्षैरतिनीलताम्
यथा वा (के[illegible]) कापिंपिच कापि- २
शापन मद मत्तोव [illegible] केन लंदषः अपि[illegible] चपिशाचग्रस्तः किं ब्रूमो वै
कृतं तस्य अत्र कापित्वजात्याश्च तः सिद्धस्य वै कृतस्य मद्यसेवा दिमित
त्कर्षः मीलितं यदि सादृश्याद्भेद एव न लक्ष्यते रसो नालक्षि लाक्षायां
चरणे सहजारुणे यथा वा मल्लिकामाल्यभारिण्यः सर्वांगीणार्द्रचंदनाः क्षौ
मवत्यो न लक्ष्यन्ते ज्योत्स्नायामभिसारिकाः अत्र चरणेल[illegible]पो

त्यरस्पो धन्यो जनः प्राकृतः इंद्रित्वत्रोपाजहार युवैषमुणवान् एजा
योग्यस्ते पतिर्हृत्जितः स्त्रीजसवेमनः सत्कंपश्य का मोत्सवादपि चपलो नि
दपक्षा सो जनः किंतेन मेसारवि स्त्रागः प्रमार्जनायैव चाट वोपेन शिक्षि
तः अत्रैव श्लोके एची वी रोत्से क हृतिः कन्या पाति रंतरं भो गान्निर्वि
विद्दोः दोषत्वेन प्रतिभासन्ना मित्य मित्रेत्य विदग्ध सख्या राज को प पारि
जिहीर्षया स एव दोषो गुणत्वेन वर्णितः उत्तर श्लोके सखी मि रूपादि कं
मानं कर्त्तु मशक्या पिता सा मप्रत्तो मान परिग्रहानुगुणं प्रतित्तायतद्
निर्वोढुमाशंकमानया सावीनामुपहासं परिजिहीर्षयात्या नापि कयात

२१

शिनोत्कंठितस्य राज्ञे इत्युक्तस्य विनिर्वचनम् प्रस्तुतप्रशंसा रूपं तत्र प्रथ
मार्द्धे हंसा विहंगानामपि वाक्तत्त्वस्य दोषस्य स्वछंदचरणेन कूलतया गुणत्वं
कल्पितम् द्वितीयार्द्धे मधुरभाषित्वस्य गुणस्य पंजरबंधहेतुतया दोषत्वं क
ल्पितम् न चात्र व्याजस्तुतिराशंसनीया नह्यत्र विशेषणानां स्तुतिव्या ज
२३ जेन निंदायां कस्यचिन्निंदा व्याजेन स्तुतौ वर्णितायां किंतु पुत्रदर्शनोत्कंठित
ल स्य दोषगुणयोर्गुणदोषत्वाभिमान एवात्र श्लोकेन निबद्धः प० संतः सच्चरितो
दयव्यसनिनः प्रादुर्भावयंत्रणाः सर्वत्रैव जनापवादचकिता जीवंति दुःखं स वा
दा अव्युत्पन्नमतिः कृतेन न सता नैवासता व्याकुलो युक्तायुक्तविवेकशू